

BÀI 5

CẤU TRÚC VÒNG LẶP

MỤC TIÊU

Người học sau khi học xong bài 5 sẽ có các khái niệm cơ bản về các vấn đề sau:

- Vòng lặp for
- Vòng lặp while, do while
- Câu lệnh break
- Câu lệnh continue

KIẾN THỨC CẦN CÓ

Các kiến thức cần thiết:

- Học xong bài 4;
- Biết về cấu trúc rẽ nhánh, điều kiện lặp và kết thúc vòng lặp;
- Khuyến nghị học môn Tin học cơ bản.

NỘI DUNG

1. Vòng lặp for
2. Vòng lặp while
3. Vòng lặp do while
4. Câu lệnh break
5. Câu lệnh continue

1. VÒNG LẶP FOR

- Vòng lặp for có thể tạo lên chu trình bằng cách dùng thêm lệnh if và go. Nó cho phép xây dựng chu trình hiệu quả hơn.

- Cú pháp:

```
for (biểu thức 1; biểu thức 2; biểu thức 3)  
    khối lệnh;
```

- Các bước hoạt động của câu lệnh for:
  - Xác định biểu thức 1
  - Xác định biểu thức 2
  - Tùy theo tính đúng, sai của biểu thức 2 sẽ thực hiện 1 trong 2 nhánh:
    - Đúng : Thực hiện khối lệnh
    - Sai : Thoát khỏi vòng lặp for.

1. CÂU LỆNH FOR (tiếp theo)

Ví Dụ:

```
/*Chương trình in ra 100 chữ xin chào*/  
for (i = 0, i < 100, i++)  
{  
    printf("Xin chao");  
}  
getch();
```

```
/*Chương trình đổi vị trí 2 kí tự*/  
for ( , , )  
{  
    c = x[i];  
    x[i] = x[j];  
    x[j] = c;  
}  
getch();
```

2. Vòng lặp WHILE

- Vòng lặp while dùng để xây dựng chu trình thực hiện lệnh.
- Cú pháp:

```
while (biểu thức)
{
    khối lệnh;
}
```

- Các bước hoạt động của vòng lặp:
  - Xác định giá trị biểu thức
  - Căn cứ giá trị, sẽ thực hiện 1 trong 2 nhánh:
    - Đúng : Thì thoát chu trình và thực hiện lệnh tiếp theo
    - Sai : Thực hiện lại chương trình.
- Vòng lặp while có thể tạo ra vòng lặp vô tận, hoặc không thực hiện khối lệnh nào khi biểu thức sai.

3. TOÁN TỬ DO WHILE

- Toán tử do while dùng để xây dựng chu trình thực hiện lệnh trong đó có kiểm tra điều kiện ở cuối chu trình.
- Cú pháp:

```
do  
    Khối lệnh;  
while (biểu thức);
```
- Các bước hoạt động của toán tử:
  - Thực hiện các khối lệnh;
  - Kiểm tra giá trị biểu thức;
  - Căn cứ giá trị, sẽ thực hiện 1 trong 2 nhánh:
    - Đúng: Thì thoát chu trình và thực hiện lệnh tiếp theo;
    - Sai : Thực hiện lại chương trình.
- Câu lệnh do while có thể tạo ra vòng lặp vô tận, hoặc không thực hiện khối lệnh nào khi biểu thức sai.

4. CÂU LỆNH BREAK

- Câu lệnh break cho phép thoát ra khỏi các vòng lặp, chu trình như for, switch, while, do while...
- Câu lệnh break có thể thoát ra khỏi chu trình từ vị trí bất kỳ, tại nơi câu lệnh được đặt;
- Câu lệnh break có thể được thay thế bằng câu lệnh goto với nhãn thích hợp.

Ví Dụ:

```
if((n mod i)==0)
{
s = s+1;
break;
}
```

5. CÂU LỆNH CONTINUE

- Câu lệnh continue dùng để bắt đầu một vòng mới của chu trình bên trong nhất chứa nó.
- Khi gặp câu lệnh continue bên trong vòng lặp for, chương trình sẽ quay lại điểm bắt đầu của vòng lặp.
- Khi gặp câu lệnh continue bên trong vòng lặp while hoặc do while, chương trình sẽ quay lại điểm kiểm tra điều kiện kết thúc chương trình.
- Câu lệnh continue không làm việc với lệnh switch

Ví Dụ :

- nếu $a[i][j] = 0$ thì thực hiện lại;
- nếu không thì tăng biến s lên 1.

```
for(i =0, i<8,i++) {  
    for(j=0, j<6,j++) {  
        if (a[i][j]==0)  
            continue;  
        s = s+1;  
        -----  
    }  
}
```

TÓM LƯỢC CUỐI BÀI

- Qua nội dung Bài 5 người học được cung cấp các kiến thức cơ bản để có thể lập trình được các vòng lặp như do while, while, for...
- Cấu trúc do-while gần giống như cấu trúc while, khác nhau ở quá trình kiểm tra điều kiện kết thúc;
- Câu lệnh break cho phép kết thúc vòng lặp ngay bên trong hàm mà không cần đợi kiểm tra điều kiện kết thúc;
- Câu lệnh continue cho phép thực hiện lại hàm mà không cần thực thi hết hàm.